

skal jeg gøre opmærksom paa, at i den Kommission, som var nedsat om denne Sag, kom man efter indgaaende Overvejelse til det Resultat, at der kunde ydes Statsbidrag til Oprettelse af saadanne Skoler. Det var oprindelig Tanken, at der kun skulde være een Husmandsskole, men i Kommissionen mente man, at Arbejdsforholdene og Livsvilkbaarene i Jylland og paa Øerne vare saa forskellige, at det vilde være naturligt at aabne Mulighed for, at der ogsaa i Jylland oprettedes en saadan Skole. Der var allerede den Gang megen Strid om, hvorvidt det vilde være rigtigt at oprette saadanne Skoler, idet det hævdedes, at Landbrugsforholdene ere og maa være de samme for større og mindre Jordbrugere, ligesom man fandt en Del Betænkelse ved at oprette Klasseskoler. Det er og det var heller ikke Kommissionens Mening, at Skolerne skulde blive til det. Skolen i Kærehave blev heller ikke kaldt en Husmandsskole, men en Landhusholdningsskole. Jeg tror, at det Forslag, som den Gang blev vedtaget efter at være nøje overvejet og undersøgt i en Kommission, kan man ikke uden videre udvide, fordi der stilles et privat Ændringsforslag til den nuværende Lov. Jeg vil derfor fraraade at stemme for dette Ændringsforslag, idet jeg i øvrigt anbefaler at vedtage Lovforslaget, som det foreligger.

Marott: Jeg skal tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale ærede Medlemmer at stemme for det foreliggende Ændringsforslag angaaende Statsstøtte for den paatænkte Husmandsskole paa Fyn. Jeg har personlig fulgt det Arbejde, som er udført i denne Sag af de fynske Husmænd, og jeg har beundret den Energi og Dygtighed, hvormed der her er arbejdet. Dette Arbejde vidner efter min Mening højt om den Trang til Oplysning og Udvikling, som findes blandt Husmændene paa Fyn. Ved denne Sags 1ste Behandling blev der fra anden Side udtalt, at hvis man giver den paatænkte Husmandsskole paa Fyn Statsstøtte, bliver man let nødt til at give alle andre Landbrugsskoler og Højskoler en lignende Begunstigelse, og den ærede Ordfører for Flertallet her i Salen brugte før et lignende Argument. Jeg vil dertil sige, at naar man i 1902 kunde give en Begrænsning — altsaa den Begrænsning, som Modstanderne af dette Ændringsforslag holde sig til —, maa man i 1907 ogsaa kunne give en Begrænsning. Med andre Ord: Kunde man den Gang

ved Lov fastslaa, at der kun skal være 2 Husmandsskoler, en for Jylland og en for Øerne, maa man nu ogsaa ved Lov kunne fastslaa, at der skal være 2 for Øerne og 1 for Jylland uden at behøve at frygte for Konsekvenser. Det forekommer mig at være ret naturligt, at Fyn faar sin egen Husmandsskole.

Fyn er saadan en pæn, lille, begrænset Landsdel, omgivet af Hav paa alle Sider, og vi have derovre i mange andre Henseender vore egne Institutioner. Selv om vi fik tre specielle Husmandsskoler her i Landet, kan det ingenlunde siges at være for mange. Tværtimod, der har ovre paa Fyn vist sig meget stærk Trang i saa Henseende, og som den ærede Forslagsstiller før oplyste, er der adskillige andre Mennesker end Husmænd, der have traadt til for at hjælpe dette Foretagende frem, hvortil kommer, at Nyborg Kommune har givet Tilsagn om et meget betydeligt Bidrag. Husmændene have som sagt selv taget godt fat og have tegnet sig for ret store Beløb. Det viser sig altsaa at være en Bevægelse, der virkelig har Rod paa Fyn, det er ikke et øjeblikkeligt Paafund, udsprunget af den Betragtning, at nu har man en Husmandsskole paa Sjælland, man faar ogsaa en ovre i Jylland, og saadan en Ting maa vi ogsaa have. Det er ikke den Slags luftige Paafund, der her er Tale om, men der er en virkelig Trang blandt de fynske Husmænd.

Maa jeg i denne Forbindelse erindre om, at Husmændene paa Fyn nu have en overordentlig god og udbredt Organisation, De fynske Husmænds Landboforening, og det er særlig fra denne Forenings Side, at Spørgsmaalet om denne Husmandsskole er taget op. Jeg kan derfor ikke ret vel tænke mig, at Staten i denne Sag skulde kunne holde sig tilbage. Jeg vil anbefale at vedtage det af det ærede Medlem for Otterup (Mads Larsen) stillede Ændringsforslag og vil kun endnu sige, at jeg næsten ikke kan tænke mig Muligheden af, at det ledende Flertal her i Salen skulde stemme mod dette Ændringsforslag og derved stemme imod en god og sund Bevægelse, som er oppe blandt Husmændene paa Fyn, en Bevægelse, som kan samle dem i saa høj Grad, at de med Sikkerhed ere gaaede ud fra, at de her i Folketinget, hvis Flertal er Landbrugsmand, vilde finde den nødvendige og naturlige Støtte. Jeg vil ogsaa se det, før jeg tror, at man vil stemme imod denne Ændring.